

af de afgørende faktorer for, om den globale krise leder til virkelige ændringer og nye udviklingsmuligheder, eller om vi blot falder tilbage til gamle strukturer.

På plussiden tæller også, at verdens eneste supermagt har fået en ledelse, der endnu giver et håb om forandring.

Kl. 19:25

På negativsiden tæller, at de samme konflikter og uretfærdigheder i verdens magtfordeling endnu er uløste og ser ud til at optrappes i det limbo, vi befinder sig i.

Også det udkast til nye regler og regulering af finanskapitalen og hedgefonde, der nu foreslås af Europa-Kommissionen, tæller på negativsiden. Det ser ud til, at man er i færd med at lave regler for udskiftningsbænken og for tilskuerne, mens spiller på banen fortsætter uden regler eller dommer.

De store prøvestene for forandring bliver foruden en klimaaftale og omlægningen til en grøn økonomi at lave nye regler for verdenshandelen til fordel for de udbyttede lande. Det bliver en økonomisk omfordeling globalt, hvor de rige lande sætter handling bag intentionerne fra det sidste G20-topmøde. Det bliver en løsning af konflikten mellem Israel og Palæstina med en reel palæstinensisk stat uden den indelukning og opsplittende bosætning, som stadig intensiveres. Og det bliver en fælles og FN-ledet håndtering af de væbnede konflikter i Afghanistan og Pakistan og af den optrappende krise på den koreanske halvø.

Skal håbet om forandring fastholdes, bliver vi også nødt til at træde ud af den selvtilfredse og privilegerede rolle, hvor vi fastholder illusionen om, at vi blot kan leve afskærmede fra verdens konflikter og ændringer, og at det ikke skal koste os noget at være en del af verden. Vi må turde sige, at i de kommende årtier og i dette århundrede kan vi ikke fastholde et forbrug og en profitjagt, som vi har gjort i de foregående årtier. Vi må også turde sige, at vi ikke kan gå i krig på et forkert grundlag og så vende det blinde øje til de menneskelige konsekvenser for civilbefolkningen, der drives på flugt i årevis.

Jeg er rystet over det manglende politiske ansvar i Danmark for Irakkrigen og nu også for de irakiske flygtninge, der har siddet her i så mange år i en flygtningelejr. Det vidner om en afskærmende holdning, hvor man udadtil følger politiske spor og ideologier, men indadtil vil holde konsekvenserne ude af øje og ude af sind. Det er efter min mening gammelnationalistiske

ideologier om, at vi er bedre end alle andre, og at det gælder om at dele verdens befolkning op i onde og gode og at afskære os fra dem, der vil nasse på vores velstand. Jeg appellerer til regeringen og andre partier om at frigøre sig fra det verdensbillede.

Der er for mig ingen tvivl om, at både i Danmark, i Norden, i Europa og globalt ligger kimen til opsplittning, radikalisering og fremmedhad i den nuværende økonomiske krise og den øgede ledighed. Den uforståelige retorik og symbolpolitik med tørklædeforbud, afvisning af nye regler for flygtninge og hadske udfald mod alle, der ikke ligner os selv eller vil skabes i vores billede, bør imødegås målrettet og med klare strategier, hvis konfrontation og radikalisering skal undgås.

Den gammelnationalistiske tænkning gælder desværre endnu også for Danmarks forhold til sine nordatlantiske besiddelser. Her er alt afskåret, hertil når verdens ændringer ikke, selv om Nordatlanten er en region, hvor de globale udfordringer er synlige og konkrete. Nordatlanten er et enormt spisekammer; klimaændringerne har for en stor del deres udspring i Nordatlanten; der er en stor kamp om ressourcerne; Ruslands nye eller genfundne rolle som stormagt kommer til at få stor indflydelse i hele den nordatlantiske region; og nye energiformer er også åbenbare i Nordatlanten.

Derfor er det nødvendigt, at f.eks. Færøerne kan indgå i et forpligtende internationalt samarbejde også på klimaområdet. Vi har behov for at føre vores egen udenrigspolitik, at indgå traktater, aftaler, der kan etablere Nordatlanten som en region, hvor bæredygtig udnyttelse af ressourcerne, fornybar energi, klimaændringer, civilt beredskab og sikkerhedspolitik og solidariske samfund kan fremtidssikre vores samfund i Nordatlanten, og hvor vi kan gøre vores bidrag gældende til verdenssamfundet og verdensfreden.

Men de afgørende redskaber for vores udvikling er præcis de redskaber, vi er afskåret fra, så længe man krampagtigt fastholder den såkaldte danske enhedsstat, der almindeligvis går under navnet rigsfællesskab. Jeg må sige ligeud til statsministeren – han er nok klar over det – at siden selvstændighedsprocessen i Færøerne blev sat på parkeringspladsen i 2004, har vi set de samme tendenser til økonomisk uansvarlighed, at man ligesom ser verdens udvikling som noget, der ikke vedkommer os, og det kan kun lede til øgede konflikter fremover, også i forholdet